

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 19

van **DIRK DE KORT**

datum: 9 oktober 2017

aan **BART TOMMELEIN**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

Hernieuwbare energie - Zonneplan

De Vlaamse Regering keurde op 24 juni 2016 het Zonneplan goed. Op basis van de energieatlas van Vlaanderen die de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) begin 2016 heeft opgemaakt, wordt in het Warmteplan uitgegaan van een potentiële productiecapaciteit voor zonne-energie van 63.095 megawatt (MW). Daarbij zit een productiecapaciteit van 6134 MW die geplaatst zou moeten worden op 6884 hectare die geplaatst zou moeten worden op spoorweg- en snelwegbermen.

In het Zonneplan werd dit idee verder geconcretiseerd met het plan om in een zone langs de hst-lijn Leuven-Aken tussen Haasrode en Hoegaarden een productiecapaciteit van 10 MW te plaatsen. De installatie kwam eveneens in aanmerking voor tendering. Het voorstel moest toen nog wel verder worden uitgewerkt en vroeg nog overleg met Infrabel en de federale minister van Mobiliteit, de heer Bellot. Ook moesten het Energiedecreet en het energiebesluit aangepast worden om het project juridisch mogelijk te maken.

1. Wat is de stand van zaken van het project langs de hst-lijn?
2. Er werden al PV-panelen geplaatst op de overkapping van de hst-lijn in de richting van Nederland.

Is dit project vergelijkbaar met de plaatsing van PV-panelen op een spoorwegberm en kunnen hier zaken uit geleerd worden voor het nieuwe project waarvan sprake in het zonneplan?

3. Is het al praktisch mogelijk voor bijvoorbeeld coöperatieven om PV-installaties te plaatsen op de bermen van spoorwegen en snelwegen in Vlaanderen of zijn er nog praktische belemmeringen die moeten weggewerkt worden om dit effectief mogelijk te maken? Zo ja, welke dan?
4. Er zijn mensen die, naar voorbeelden in het buitenland, graag zonneweiden zouden creëren op bijvoorbeeld ongebruikte graslanden.

Hoe beoordeelt de minister dit idee om de potentiële locaties voor zonnepanelen uit te breiden?

BART TOMMELEIN

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

ANTWOORD

op vraag nr. 19 van 9 oktober 2017

van **DIRK DE KORT**

1. Ik heb gesprekken gevoerd met spoorwegbeheerder Infrabel in het kader van het ontsluiten van het mogelijk potentieel voor grootschalige zonne-installaties op goed georiënteerde bermen langs de spoorwegen. Gezien deze locaties een dubbel ruimtegebruik toelaten kunnen we in Vlaanderen gebruik maken van de spoorwegbermen voor fotovoltaïsche zonne-energie. Ook de spoorwegbeheerder zelf is geïnteresseerd om deze bermen verder te valoriseren voor hernieuwbare energieopwekking. Het gaat hierbij echter niet om de courante technische omgeving voor het inplanten van zonne-energie als een goed georiënteerd dak van een woning of een overkapping. Er zijn andere en stringentere technische aandachtspunten zoals zorg voor stabiliteit van de berm, veiligheid van de installatie tijdens plaatsen en uitbaten gezien de nabijheid van de spooractiviteiten, de correct netaansluitingen en juridische aspecten als opstalrechten, aansprakelijkheden, en dergelijke meer. We spraken dan ook af dat in deze de spoorwegbeheerder Infrabel een trekkende rol op zich neemt. In de eerste plaats is hiervoor een degelijke voorstudie belangrijk. Infrabel heeft de noodzakelijke kennis over de aangehaalde technische en juridische aandachtspunten. Hierbij werd een eerste locatie geselecteerd, met name de zuidgeoriënteerde berm van de HST-lijn Leuven – Luik langsheen de E40 autosnelweg tussen Bierbeek en Hoegaarden, die in een 7-tal zones zal worden onderverdeeld. Infrabel organiseerde reeds een eerste oproep naar de sector tot kandidaatstelling voor een kwalificatieprocedure als mogelijke projectuitvoerder. De kandidaten moeten onder meer aantonen dat ze ervaring hebben met dergelijke grotere projecten en moeilijkere projectlocaties en dat ze voor de financiering ervan kunnen instaan. Na deze selectieronde zal Infrabel in het najaar voor een eerste paar zones een bestek aan de kandidaat-uitvoerders bezorgen. De toewijzing is gepland voor de maand januari 2018. De resultaten van dit eerste dossier zullen richting geven aan het vervolg voor de andere loten langs L2 of eventuele andere lijnen. Het is de bedoeling voor dit geselecteerde traject om tegen eind 2020 de volledige projectlocatie in dienst te hebben.
2. Het gaat algemeen om niet courante, technische omgevingen waardoor er andere en stringentere technische aandachtspunten zijn. Zonnepanelen op overkappingen zijn daarin dan weer anders dan installaties op de bermen langsheen de spoorlijn. Installaties langsheen bermen brengen specifieke aandachtspunten met zich mee, zoals zorg voor stabiliteit van de berm, veiligheid van de installatie tijdens plaatsen en uitbaten gezien de nabijheid van de spooractiviteiten. Elke locatie, hoewel te begrijpen onder de noemer langs of over de spoorweg, zal site-specifieke eisen stellen. Ongetwijfeld zijn er ook gemeenschappelijke aandachtspunten en zullen de ervaringen op de HST-lijn naar Nederland dienstig zijn bij de uitwerking van dit project.
3. Gezien de bijzondere omstandigheden eigen aan de plaats en activiteit, hanteerde Infrabel eerst een oproep naar de sector tot kandidaatstelling voor een kwalificatieprocedure als mogelijke projectuitvoerder. De kandidaten moeten onder meer aantonen dat ze ervaring hebben met dergelijke grotere projecten en moeilijkere projectlocaties en dat ze voor de financiering ervan kunnen instaan. Elke onderneming kan deze kwalificatieprocedure doorlopen.

4. De Vlaamse Regering keurde het witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen goed. Daarmee staat de Vlaamse Regering achter het principe van de drietrapsbenadering voor de inplanting van hernieuwbare energie-installaties, met name prioritair in het bestaand ruimtebeslag, daarna aansluitend aan bestaand ruimtebeslag en pas in laatste instantie in alle gebieden van de open ruimte. Volgens het witboek moeten zonnepanelen in eerste instantie binnen het bestaand ruimtebeslag worden geplaatst, pas indien hier ontoereikende mogelijkheden zijn, komt de tweede trap in aanmerking. De zonnekaart toont aan dat er momenteel voldoende plaats is op daken binnen het ruimtebeslag om de huidige subdoelstelling voor zonne-energie te halen. Bovendien zijn er ook nog veel andere potenties zoals zonne-overkappingen boven parkings of op onbebouwde restgronden langs grote infrastructuren. Technologische innovatie zal dit potentieel nog vergroten.